

Mun lean Lumo-rollaspeallu

Sisa beassan

- Spealus leat golbma spealli ja spealu jodiheaddji.
- Spealu jodiheaddji bargun lea bearráigeahččat oktasaš njuolggadusaid doahttaleami sihke vulobealde mitaluvvon spealu álggus, spealu áigge ja spealu loahpas -báikkiid ollašuvvama ja doahttaleami.
- Dárbbášeppet birccu ja muituimerkengaskaomiid.
- Spealu ulbmilin lea áiccalmahttit nubbi vuoda vásáhusaid oahpistanvuorováikkuhusdiliin.
- Spealu álggus: Sohppojuvvojit oktasaš speallannjuolggadusat.
- Spealu áigge: Spealu figuvrraid persovnnat ja doaibmavuogit vuorbáduvvojit: dat sáhttet leat vaikko makkárat. Spealu máilmmis sáhtát šaddat bargat vugiid mielde ja dahkat mearrádusaid, mat eai dávis du iežat árvomáilbmái.
- Spealu loahpas: Ságastallojuvvo spealu áigge dáhpáhuvan fuomášumiin, hutkkiin ja dovdamušain.
- Rollaspealus oahppi Lumo ságastallá oahpuidis sierralágán muttuid birra oahpaheddjiin ja oahppooahpisteddjiin.
- Lumo persovdna vuorbáduvvo: son sáhttá leat vaikko makkár.
- Dáin ságastallamiin oahpaheaddji ja opo doaibma vuorbáduvvo. Oahpaheaddji ja opo bircuba goabbáge iežaska reakšuvnnaid.
- Rollaspealuin sáhttá leat hástaleaddji šaddat neaktit earálágán rolla go don leat albmáilmmis. Danin lea dehálaš soahpat njuolggadusain ovdal spealu álggu.
- Speallu bistá 30-40 minunntta

Mun lean Lumo-rollaspeallu

- Golmma olbmo joavkkut
- Juohke joavku dárbbáša ovtta birccu
- Rollat: Lumo, oahpaheaddji, opo.
- Bircot birccu. Birccu stuorimus čalbmelohku ožžon oassálasti lea Lumo, nubbin stuorimusa ožžon lea oahpaheaddji, goalmádin stuorimusa bircon lea oahppooahpisteadji
- Birccu oážžu ovdamearkka dihte dás: <https://www.random.org/dice/?num=1>

Lumo lea spealu guovddášpersovdna

- Vel bircojuvvo golmma háve ja logut girjejuvvojit bajás
- Sohkaheallit: Birccu čalbmelohku 1-2; dievdun navdojuvvon, birccu čalbmelohku 3-4: nissonin navdojuvvon, birccu čalbmelohku 5-6: eará sohkahealleolmmoš
- Ámmátsuorgi: Birccu čalbmelohku nummárat 1-2: dikšunsuorgi, birccu čalbmelohku nummárat 3-4: kreatiiva suorgi, birccu čalbmelohku nummárat 5-6: tekniikka suorgi
- Ahki: Birccu čalbmelohku 1-2: 16-20 j., čalbmelohku 3-4: 21-29 j., čalbmelohku 5-6: 30-35 j.

Spealu johtu / áigelinnjá

- Áigelinnjá lea jagi 2020 rájes jahkái 2025 dehege dálá áiggis sulaid vihtta jagi ovddos guvlui
- Áigelinnjás lea 5 dáhpáhusčuoggá.

1. ÁLGU
2. LIHKOSTUVVAN
3. EAHPELIHKOSTUVVAN
4. BISÁNEAPMI
5. LOAHPPA

Ovdal go joatkkát speallama, muhtin dehálaš fuomášupmi, madda juohkeokta spealus mieldeorru čiekŋu

- a. Rollaspealadettiin oahpaheaddji dehe skuvlejeaddji lea spealu jođiheaddjin dili bearráigeahčči, geainna sáhtta álot váldit oktavuoda.
- b. Spealu sisa: Oassálastit sohpet gaskaneaset, ságain/daguin mearkka das, ahte dál lávkejuvvo nuppi máilbmái, gos sáhttet dáhpáhuvvat áššit ja leat dovdamušat, sihke muitaluvvot, ahte go speallu nohká dán máilmmis lávkejuvvo eret. Sohpet maid, ahte álohii lea lohpi geassádit rollas ja spealus, juos dilli orru muhtin spealli mielas unohas (dalle sirdás báikái g. Spealus eret).
- c. Álggat joavkkus nu ahte čienjut oba hámiin iežat rollii ja govvidat spealu álgodili ja figuvrraid.
- d. Spealu álgui: Álggos ja loahpas lea buorre muittuhit, ahte gažaldat lea miellagovahallanmátkkis, mas stohkkojuvvo iešguđetlágán, vejolaš ja veadjemeahtun boahteáiggiiguin ja diliiguin. Go speallat, de doaibmat miellagovahallanmátkkis. Beasat čiekŋut oba hámiin ja bálkestahttit! Juos dilli orru du mielas unohas, spealus lea lohpi geassádit. (sirdás de čuoggái g. Spealus eret)
- e. Muittáthan buriid meannudanvugiid ja earáid vuhtiiváldima spealu áigge.
- f. Sohpet oktasaš njuolggadusaid birra (sihke makkár mielladilli lea ulbmil duddjojuvvot), mii lea lobálaš ja mii ii.
- g. Spealus eret: Loahpas gánnáha ordnet oktasaš suokkardeami/gieđahallamma/jurdagiid ja dovdamušaid lađastallama, maid speallu bohciidahtii. Dát laktása dorvolaš dili prinsihpaide. Spealu loahpas ordnejuvvo oktasaš čađa mannan, mas sáhtta gieđahallat dovdamušaid ja jurdagiid, maid speallu bohciidahtii.
- h. Oahpaheaddjái maid raporterejuvvo, juos oktasaš njuolggadusat rihkkojuvvojit dehe juos sirdásuvvo unohasvuoda beallái. Oahpaheaddjis lea speallanjođiheami vuoigatvuolta. Son veahkeha čuolmadiliin ja doaibmá dárbbu mielde duopmárin.
- i. Trigger warning, trigger-váruhus: Sohpet joavkkus maid mearkka, juos soames joavkkus muosáha dili unohassan dehe moaráhuvvá speallamis! Dása leat leame maid stáđásnuvvan bargoneavvut, dovdoseamos lea X-goarta, man birra lassidiedut engelasgillii dás:
https://docs.google.com/document/d/1SB0jsx34bWHZWbnNIVVuMjhDkrdFGo1_hSC2BWPII3A/edit

Dál speallat! Dá spealu áigelinnjá johtu 1-5

1. ÁLGU SÁGASTALADETTIIN

Lumo -gii don leat? Makkár duogázis don boadát? Maid stuđeret nuppi ceahki oahppolágádusas ja manin? (meroštallet dáid ovttas ságastaladettiin)

Go lehpet meroštallan gii Lumo lea, de sirdásehket čuovvovaš báikkiide, main meroštallabehtet vuohččan dáhpáhusa, man Lumo muosáha. Dan manjel sihke oahpaheaddji ja oahppooahpisteaddji bircuba birccuin iežaska reakšuvnna.

2. LIHKOSTUVVAN

Lumo muosáha lihkostuvvama. Mii dat lea? Makkár dovdamušaid dat bohciidahtá? Mat áššiid/ dáhpáhusaid veahkehe lihkostuvvamis? Muital.

Oahpaheaddji ja oahppooahpisteaddji reakšuvnnat birccodettiin:

1-2 berošmeahttun

3-4 arvvuhuhti

5-6 movttiidahtti

Muital mot oahpaheaddji ja opo jurddašeaba ja doaibmaba.

3. EAHPELIHKOSTUVVAN

Lumo ii lihkostuvvá muhtin áššis, mii laktása oahpuide dehe bargoeallimii. Mii dat lea? Mat áššiid/dáhpáhusat váikkuhe dasa, ahte don it lihkostuvvan? Mot dat váikkuha lumo motivašuvdnii? Muital.

Oahpaheaddji ja oahppooahpisteaddji reakšuvnnat birccodettiin:

1-2 berošmeahttun

3-4 arvvuhuhti

5-6 movttiidahtti

Muital mot oahpaheaddji ja opo jurddašeaba ja doaibmaba.

4. BISÁNEAPMI

Lumo muosáha persovnnalaš eallimisttis hástalusaid ja oahput gaskkalduvvet. Makkár hástalus lea gažaldagas ja mot dat váikkuha Lumo oahpuide ja iešdovdui? Mat áššiid/dáhpáhusaid váikkuhe, ahte don bisánit? Muital.

Oahpaheaddji ja oahppooahpisteaddji reakšuvnnat birccodettiin:

1-2 berošmeahttun

3-4 arvvuhuhti

5-6 movttiidahtti

Muital mot oahpaheaddji ja opo jurddašeaba ja doaibmaba.

5. LOAHPPA

- Mat leat dásseárvvu ja ovttavewardásašvuoda oidnosiid go Lumo geahččá ovddas guvlui?
- Makkáris ámmátsuorggi boahhteáigi čájeha iežas viđa jagi geahčen dan rájes go Lumo álggahii oahpuidis?
- Mii dagai vejolažžan dán dillái beassama?
- Mii livččii sáhtán eastit lihkostuvvama?
- Makkárin čuoggát 2-4 livčče ihtán juos Lumo livččii leamaš eará sohkaalleolmmoš dehe su ahki livččii leamaš nubbi?
- Mat áššiid Lumo muitá stuđerenaiggiis dehálažžan ja main lei mearkašupmi otná beaivve?
- Spealu loahpas áššiid ovttas čađa mannan, mas sáhtá mannat čađa dovdamušaid ja jurdagiid, maid speallu bohciidahtti.
- Gávnahehket ovttas ahte speallu lea nohkan.